

ПРИМЉЕНО: 28 FEB 2025			
Орг. јед.	Број	Правно	Вредност
02	130/4	1	1

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Београд, 24. фебруар 2025. године

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Одлуком Изборног већа Универзитета у Београду – Правног факултета, која је донета на II седници, одржаној 23. децембра 2024. године одређени смо за чланове Комисије за припрему реферата о пријављеним кандидатима на конкурс за избор у звање и заснивање радног односа на радном месту једног наставника у звању редовног професора за ужу научну област **Јавне финансије и финансијско право – предмети: Пореско право и Право међународних пореских уговора** на Правном факултету Универзитета у Београду. Након што смо се упознали са достављеном документацијом, подносимо Већу следећи

ИЗВЕШТАЈ

На расписани конкурс за радно место једног наставника у звању редовног професора за ужу научну област Јавне финансије и финансијско право – предмети: Пореско право и Право међународних пореских уговора, који је објављен у „Службеном гласнику РС“ бр. 106 од 27. децембра 2024. године и у публикацији Националне службе за запошљавање „Послови“ број 1127 од 15. јануара 2025. године, као и на интернет страници Факултета, пријавио се у року 1 (један) кандидат, и то др **Светислав В. Костић**, ванредни професор Универзитета у Београду – Правног факултета, из Београда.

а) Основни биографски подаци

Др Светислав В. Костић је рођен 6. јуна 1979. године у Београду, у којем је, по завршетку основне школе, од 1994. године до 1998. године похађао Трећу београдску гимназију, у којој је и матурирао с одличним успехом. Други разред гимназије је завршио у САД-у (*Fort Lee High School*). На Правни факултет Универзитета у Београду уписао се 1998. године, а дипломирао је 30. октобра 2003. године, са просечном оценом 9,22.

Године 2002. примљен је на Главни програм Београдске отворене школе, који је са успехом завршио 2003. године. У оквиру Главног програма Београдске отворене школе написао је рад „*The New Europe – Lessons Learnt from Roman Empire*“ (тутор др Стјуарт Грејем), који је објављен у Зборнику Београдске отворене школе, студентски радови, генерација 2002/2003, број VII.

Одмах по дипломирању 2003. године уписао је последипломске магистарске студије на Правном факултету Универзитета у Београду, смер финансијскоправних наука. Испит Методологија друштвених и економских наука положио је 1. јуна 2004. године, с оценом 9 (девет). У оквиру последипломских студија одбрао је с успехом семинарски рад на тему

„Утањена капитализација” код проф. др Гордане Илић Попов, док је усмени магистарски испит положио с одликом 14. фебруара 2005. године. Магистарску тезу под насловом „Појам сталне пословне јединице у пореском праву држава Југоисточне Европе” одбранио је с одликом 29. априла 2009. године, пред Комисијом коју су чинили: ментор проф. др Гордана Илић Попов, проф. др Мирко Васиљевић и проф. др Божидар Раичевић, чиме је стекао академско звање магистра правних наука.

Докторску дисертацију, са насловом „Забрана дискриминације у међународном опорезивању дохотка и имовине”, пријавио је 13. септембра 2010. године, те је она одобрена од стране Универзитета у Београду 7. децембра 2010. године и 28. фебруара 2011. године од стране Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Београду, које је као коменторе одредило проф. др Дејана Поповића и проф. др Гордану Илић Попов. Докторску дисертацију је, са одликом, одбранио 12. децембра 2014. године пред Комисијом у саставу: проф. др Дејан Поповић, проф. др Гордана Илић Попов и проф. др Божидар Раичевић, и тиме стекао академско звање доктора правних наука.

Током школске 2007/2008. године боравио је на New York University School of Law, где је похађао мастер програм из области међународног пореског права и у мају 2008. године је стекао академски назив Master of Laws in International Taxation (LL.M). Добитник је награде *Dean's Graduate Award*.

У новембру 2010. године примљен је на Докторски семинар о праву уговора о избегавању двоструког опорезивања Европске асоцијације професора пореског права (*EATLP Doctorate Seminar on Tax Treaty Law*), који заједнички организују Универзитет у Упсали, Универзитет у Леидену и Институт за аустријско и међународно пореско право из Беча.

Светислав В. Костић је први пут засновао радни однос на Правном факултету Универзитета у Београду 3. октобра 2005. године у звању асистента-приправника за научну област Јавне финансије и финансијско право, на основу одлуке Изборног већа Правног факултета Универзитета у Београду 02-број: 908/5 од 21. јуна 2005. године. У звање асистента за ужу научну област Јавне финансије и финансијско право – предмети: Пореско право и Јавне финансије и буџетско право изабран је одлуком Изборног већа Правног факултета Универзитета у Београду 02-број: 1696/5 од 7. октобра 2009. године. У звање асистента поново је биран одлуком Изборног већа Правног факултета Универзитета у Београду 02-број: 936/8 од 5. јула 2012. године. Веће научних области правно-економских наука Универзитета у Београду је, на основу предлога Изборног већа Правног факултета Универзитета у Београду 02-број: 33/7 од 24. марта 2015. године, на својој седници одржаној 31. марта 2015. године донело одлуку 02-03 Број: 61202-1389/2-15 ГБ о избору др Светислава Костића у звање доцента за ужу научну област Јавне финансије и финансијско право – предмети: Пореско право и Право међународних пореских уговора.

Веће научних области правно-економских наука је на седници одржаној 21. маја 2020. године разматрало предлог Изборног већа Универзитета у Београду – Правног факултета 02-број: 348/3, утврђен на његовој XIII седници, која је одржана 24. фебруара 2020. године, да се доцент др Светислав В. Костић изабере у звање ванредног професора за ужу научну област Јавне финансије и финансијско право, за предмете Пореско право и Право међународних пореских уговора. Веће научних области правно-економских наука утврдило је да др Светислав Костић испуњава услове за избор у звање ванредног професора,

предвиђене Законом о високом образовању и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, те је донело одлуку о његовом избору у звање ванредног професора за ужу научну област Јавне финансије и финансијско право, за предмете Пореско право и Право међународних пореских уговора, у којем се и сада налази.

Одлично говори и пише енглески језик, о чему поседује следеће дипломе: University of Cambridge Certificate of Proficiency in English (децембар 2001), оцена В/Б и Toefl (март 2006), 277 поена (CBT), TWE (март 2006), оцена 4.5. Добро говори и пише руски језик. Поседује и основно знање немачког језика.

Влада рачунарским програмима MS Office (MS Office Word, MS Office Excel, MS Office Power Point).

б) Наставна активност и друге делатности на високошколској установи

Од 2009. године држи вежбе из предмета за који је биран (Јавне финансије и финансијско право, касније Пореско право), а од избора у звање доцента учествује и у извођењу наставе на истом предмету и такође на предмету Право међународних пореских уговора, као и у настави на енглеском језику на предмету EU Tax Law на мастер програму из европских интеграција (*Master in European Integration*) на Правном факултету Универзитета у Београду. Од 2010. године је неколико година припремао тим Правног факултета Универзитета у Београду за такмичење из међународног и европског пореског права, које се одржава у Лувену, Белгија (*European Tax College Moot Court Competition*). Држи наставу на мастер академским студијама и докторским студијама на Правном факултету Универзитета у Београду, а од 2020. године задужен је, заједно са проф. др Сашом Ранђеловићем са Економског факултета Универзитета у Београду, за увођење, а затим и организовање Међународног мастера из опорезивања (*International Master in Taxation*), који је заједнички мастер програм Правног факултета и Економског факултета Универзитета у Београда, на којем се настава одржава на енглеском језику.

Укупна просечна оцена из Индивидуалног статистичког извештаја о вредновању педагошког рада наставника Универзитета у Београду и руководиоца вежби је следећа: школска 2020/21 (предавања, евалуација 281 студената – 4.72; студијска група, евалуација 308 студената – 4.65), школска 2021/22 (предавања, евалуација 151 студената – 4.66; студијска група, евалуација 204 студената – 4.64), школска 2022/23 (предавања, евалуација 144 студената – 4.75; студијска група, евалуација 201 студената – 4.62), школска 2023/24 (предавања, евалуација 52 студента – 4.40; студијска група, евалуација 47 студената – 4.37).

На докторским академским студијама био је ментор при изради две докторске дисертације и одређен за привременог ментора за три кандидата. Такође, био је члан три Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације. У периоду од претходног избора у звање био је одређен за ментора при изради мастер рада за 18 студената и за члана комисије за оцену и одбрану мастер рада за 25 (18 /у својству ментора/ + 7 /у својству члана/) студената мастер академских студија.

в) Научни и истраживачки рад

Учесник је на стратешком пројекту Правног факултета Универзитета у Београду „Проблеми стварања, тумачења и примене права“, и био је учесник на два научна пројекта које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије: пројекат 179077 „Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније“ и пројекат 179001 „Организациона и информациона подршка систему управљања квалитетом као кључни фактори повећања конкурентности наших предузећа и њиховог бржег изласка на светско и ЕУ тржиште“.

Др Светислав В. Костић је током јула месеца 2010. године спроводио истраживања у Институту за аустријско и међународно пореско право у Бечу. Боравио је у Међународном бироу за фискалну документацију (*International Bureau of Fiscal Documentation*) у Амстердаму, у периоду од августа до децембра 2018. године. У циљу свог стручног и научног усавршавања, учествовао је на годишњим конгресима Међународне фискалне асоцијације и Европске асоцијације професора пореског права (*European Association of Tax Law Professors – EATLP*). Био је национални извештач на тему „Да ли постоји стална пословна јединица?“ (*Is there a Permanent Establishment?*), у оквиру редовног годишњег конгреса Међународне фискалне асоцијације августа 2009. године у Ванкуверу. Од априла 2011. године члан је Савета постдипломског програма из међународног пореског права на Универзитету у Њујорку (*Practice Council of the New York University International Tax Program – LL.M in International Taxation*). Одржао је предавања на Универзитету у Њујорку (САД), Медитеранској летњој школи међународног пореског права у Љубљани (Словенија), Источноафричкој школи опорезивања у Кампали (Уганда), Универзитету у Лозани, Универзитету у Амстердаму, као и на Универзитету Стратмор у Најробију. Током априла и маја месеца 2019. године, уз претходно одобрење Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Београду, држао је целокупну наставу (укупно 18 сати (24 часа) наставе) на изборном предмету Трансферне цене (*Transfer Pricing*) на напредним мастер студијама из међународног пореског права на Универзитету у Амстердаму (*UvA/IBFD Advanced LL.M in International Taxation*).

Био је председник Организационог одбора Међународне научне конференције *IFA Central and Eastern Europe Tax Conference*, која је одржана 27. и 28. септембра 2018. године на Правном факултету Универзитета у Београду, председник Организационог одбора Међународне научне конференције *Tax Aspects of the Brain Drain*, која је одржана 11. октобра 2019. године на Правном факултету Универзитета у Београду, председник Организационог одбора Међународне научне конференције *International Tax Challenges Raised by Mobility of Individuals / Workforce as a Result of Digitalization*, која је одржана у Београду 6. и 7. октобра 2022. године. Такође, био је члан Организационог и Научног одбора Међународне научне конференције *Taxation of Trusts, Foundations and Similar Arrangements in a Global Setting*, која је одржана 23. и 24. маја 2024. године у Вадузу (Лихтенштајн), а члан је и Организационог одбора Међународне научне конференције *Наслеђе проф. др Косте Цукића и мултилатерализам кроз призму једног века: од Римског уговора из 1922. године до данас*, чије одржавање је планирано за 28. и 29. март 2025. године.

Члан је уређивачког одбора научних часописа *Harmonius – Journal of Legal and Social Studies in South East Europe* и *Право и привреда*. У марту 2024. године изабран је за главног уредника Kluwer International Tax Blog-а. Два пута је био ко-уредник (заједно са главном уредницом проф. др Аном Паулом Доурадо) часописа *Intertax*, и то следећих бројева: Vol. 49, Issue 10 (2021) и Vol. 51, Issue 12 (2023). Рецензент је радова за часописе *Анали Правног факултета у Београду*, *Правни записи*, *Intertax* и *World Tax Journal*.

г) Ваннаставне и стручне активности кандидата

Обављао је дужност секретара Катедре за правно-економске науке, као и заменика шефа Катедре за правно-економске науке Правног факултета Универзитета у Београду. Члан је Савета Правног факултета Универзитета у Београду у три сазива и Савета Економског факултета Универзитета у Београду у једном сазиву.

Др Светислав Костић је Генерални секретар Српског фискалног друштва, који је национални огранак Међународне фискалне асоцијације (*International Fiscal Association*), а 2018. године је изабран и за потпредседника европске секције Међународне фискалне асоцијације.

Био је члан уређивачког одбора Радне групе за трансферне цене Српског фискалног друштва, која је била задужена за превод српског издања „ОЕЦД Смерница за примену правила о трансферним ценама за мултинационална предузећа и пореске управе 2010“ (*OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations 2010*), које је објављено у децембру 2011. године, као и члан Радне групе која је била задужена за превод српског издања Модел-конвенције о порезима на доходак и на имовину 2014 (*Model Tax Convention on Income and on Capital 2014*), које је објављено у октобру 2016. године. Више пута је био члан радних група Министарства финансија Републике Србије за измене и допуне Закона о порезу на добит правних лица и Закона о порезу на доходак грађана.

У периодима март – септембар 2004. године, март – септембар 2005. године и август 2008. године – мај 2016. године Костић је био ангажован као порески консултант у Сектору пореских услуга у Deloitte д.о.о., Београд, Србија. Од јануара 2013. године до маја 2016. године обављао је дужност директора Сектора пореских услуга Deloitte д.о.о., Београд, Србија.

д) Објављени радови

Радови објављени до избора у звање доцента:

1. Основни облик сталне пословне јединице у српском пореском праву, *Право и привреда*, бр. 5-8/2006 (стр. 994–1003) **M52**
2. Government Amends Employment, Personal Taxes (коаутор са Гордана Илић-Попов) *43 Tax Notes International 5*, 2006 (стр. 387–391) **M23**
3. Опорезивање капиталних добитака физичких лица остварених продајом имовине стечене поклоном, *Правни живот*, бр. 10/2006 (стр. 909–919) **M51**

4. Personal Income Taxation of Non-Residents in Serbia, 46 *Tax Notes International* 5, 2007 (стр. 483–488) **M23**
5. Резидентство физичких лица у српском пореском праву, *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 2/2008 (стр. 320–340) **M24**
6. Порески третман прихода које остваре упућени запослени по основу свог рада који обављају на територији Републике Србије, *Право и привреда*, бр. 9-12/2008 (стр. 116–125) **M52**
7. The Serbian National Report – Is There a Permanent Establishment, *Cahiers de droit fiscal international*, Vol 94a, 2009 (стр. 559–567) **M13**
8. Уговори Србије о избегавању двоструког опорезивања – правни оквир и тумачење (коаутор са Дејан Поповић: Увод и коментар уз чл. 10–23 (стр. 1–38, 110–245); Светислав Костић: коментар уз чл. 1–9 и чл. 24–31 (стр. 39–109, 246–305), Цекос ИН, Београд, 2009 (305 стр.) **M42**
9. Појам сталне пословне јединице у пореском праву држава Југоисточне Европе, **магистарска теза**, одбрањена са одликом на Правном факултету Универзитета у Београду, април 2009 (128 стр. без библиографије) **M72**
10. Пракса Европског суда правде у тумачењу основних слобода у области непосредних пореза и зашто ми у Србији требамо о њој већ сада да размишљамо, *Изазови европских интеграција*, бр. 9/2010 (стр. 147–162) **M53**
11. Злоупотреба страних правних лица за избегавање плаћање пореза у Србији (коаутор са Дејан Поповић), *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 2/2010 (стр. 36–59) **M24**
12. Стална пословна јединица у српском пореском праву, *Рачуноводство*, бр. 5-6/2011 (стр. 108–116) **M52**
13. Начело законитости – недостатак знања, стручности и реда као највећа препрека напретку Србије, *Институционалне реформе у 2010. години*, Центар за либерално-демократске студије, Београд, 2011 (стр. 135–150) **M45**
14. Трансферне цене у Србији (коаутор са Гордана Илић-Попов), *Индустрија*, бр. 4/2011 (стр. 151–179) **M24**
15. Приступање Србије Европској унији и европско секундарно право у области непосредних пореза са посебним освртом на Директиву о пореском третману дивиденди које филијала исплаћује матичној компанији, у: *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније – 2011* (ур. Д. М. Митровић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2011 (стр. 411–429) **M44**
16. Начело фактицитета у светлу примене правила о трансферним ценама и утањеној капитализацији у српском пореском праву, *Право и привреда*, бр. 10-12/2011 (стр. 75–93) **M52**
17. Поступак заједничког договарања (споразумевања) надлежних органа у примени уговора о избегавању двоструког опорезивања које је закључила Република Србија (коаутор са Милош Милошевић), у: *Развој правног система Србије и хармонизација са правом ЕУ, прилози пројекту 2011 – колективна монографија* (ур. Д. М. Митровић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2011 (стр. 347–357) **M44**

18. Опорезивање скривених – конструктивних дивиденди у пореском праву Србије (коаутор са Гордана Илић-Попов), *Рачуноводство*, бр. 7-8/2012 (стр. 87–96) **M52**
19. Serbian national report, In: *The Impact of the OECD and the UN Model Conventions on Bilateral Tax Treaties* (eds. M. Lang, P. Pistone, J. Schuch, C. Staringer), Cambridge University Press, Cambridge 2012 (стр. 944–972) **M13**
20. Serbian national report, In: *Tax Rules in Non-Tax Agreements* (eds. M. Lang, P. Pistone, J. Schuch, C. Staringer, A. Storck), IBFD, Amsterdam 2012 (стр. 657–689) **M13**
21. Увођење пореза по одбитку на услуге у српско законодавство, у: *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније – 2012* (ур. В. Радовић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2012 (стр. 423–439) **M44**
22. The Construction Permanent Establishment under Serbian Domestic and Tax Treaty Law (коаутор са Гордана Илић-Попов), *53 European Taxation* 6, 2013 (стр. 265–275) **M23**
23. The New Serbian Transfer Pricing Rules, *71 Tax Notes International* 4, 2013 (стр. 345–350) **M23**
24. The EU Integration Process and Direct Taxation from a Southeast European Perspective Part I (Peer-Reviewed Article) (коаутор са Дејан Поповић), *41 Intertax* 10, 2013 (стр. 478–491) **M23**
25. The EU Integration Process and Direct Taxation from a Southeast European Perspective Part II (Peer-Reviewed Article) (коаутор са Дејан Поповић), *41 Intertax* 11, 2013 (стр. 558–570) **M23**
26. Serbian National Report – The Taxation of Foreign Passive Income for Groups of Companies (коаутор са Тијана Мачар), *Cahiers de droit fiscal international*, Vol 98a, 2013 (стр. 645–660) **M13**
27. Serbian National Report, In *Tax Secrecy and Tax Transparency – The Relevance of Confidentiality in Tax Law*, Part II (коаутор са Гордана Илић-Попов) (eds. E. Kristoffersson, M. Lang, P. Pistone, J. Schuch, C. Staringer, A. Storck), Peter Lang GmbH, 2013 (стр. 939–966) **M13**
28. Порески третман софтвера у Србији (коаутор са Гордана Илић-Попов), у: *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније – 2013* (ур. В. Радовић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2013 (стр. 240–260) **M44**
29. Нови поглед на избегавање двоструког опорезивања у српском пореском праву, у: *Развој правног система Србије и хармонизација са правом ЕУ – прилози пројекту 2012* (ур. Р. Васић, И. Крстић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2013 (стр. 420–434) **M44**
30. Туристичке агенције у српском систему пореза на додату вредност (коаутор са Гордана Илић-Попов), *Право и привреда*, бр. 7-9/2014 (стр. 564–578) **M51**
31. Промет путничких аутомобила у пореском систему Републике Србије, (коаутор са Гордана Илић-Попов), у: *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније – 2014* (ур. В. Радовић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2014 (стр. 335–355) **M44**

32. Nationality Non-Discrimination in Serbian Tax Treaty Law, *Annals of the Faculty of Law in Belgrade – International Edition*, no. 3/2014 (стр. 135–150) **M24**
33. Забрана дискриминације у међународном опорезивању дохотка и имовине, **докторска дисертација**, одбрањена са одликом 12. децембра 2014. године на Правном факултету Универзитета у Београду (чланови комисије: проф. др Дејан Поповић, проф. др Гордана Илић-Попов, проф. др Божидар Раичевић) **M71**

Радови објављени после избора у звање доцента:

1. Цена правде у међународном опорезивању добити правних лица у Републици Србији, *Harmonius – Journal of Legal and Social Studies in South East Europe*, IV/2015 (стр. 118–136) **M52**
2. Depicting National Tax Legislation: Serbia, у *Tax Legislation – Standards, Trends and Challenges* (коаутор са Гордана Илић-Попов) (eds. W. Nzkiel, M. Sek), Wolters Kluwer SA, Warsaw, 2015 (стр. 369–385) **M14**
Рад је саопштен на међународној научној конференцији, одржаној од 10-12. октобра 2013. године на Универзитету у Лођу у Пољској (M31).
3. Опорезивање промета код уговора о заједничкој изградњи и уговора о грађењу (коаутор са Гордана Илић-Попов), *Право и привреда*, бр. 4-6/2015 (стр. 249–263) **M51**
4. Порески аспекти расподеле добити у акционарским друштвима (коаутор са Гордана Илић-Попов), у: *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније – 2015* (ур. В. Радовић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2015 (стр. 393–414) **M44**
5. Serbia (Chapter 28), In: *GAARs – A Key Element of Tax Systems in the Post-BEPS World* (eds. M. Lang et al.), IBFD, Amsterdam, 2016 (стр. 569–582) **M13**
Рад је саопштен на међународној научној конференцији, одржаној од 3-5. јула 2014. године у организацији Institute for Austrian and International Tax Law Vienna, Doctoral Program for International Business Taxation, у WU Global Tax Policy Center у Бечу. M31
6. Реклама и репрезентација – трошак привредног пословања и/или порески расход, (коаутор са Гордана Илић-Попов), *Право и привреда*, бр. 4-6/2016 (стр. 765–779) **M51**
7. Начело фактицитета у српском пореском праву, *Harmonius – Journal of Legal and Social Studies in South East Europe*, V/2016 (стр. 112–129) **M52**
Рад је саопштен на националној научној конференцији, одржаној 9. децембра 2016. године у оквиру XI Хармонијусове школе права. M63
8. Административни оквир као кључна препрека усклађивању српског пореског права са правом Европске уније, у: *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније – 2016* (ур. В. Радовић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2016 (стр. 400–415) **M44**

9. Опорезивање дохотка спортиста и естрадних уметника у српском и међународном уговорном пореском праву (коаутор са Милош Милошевић), *Harmonius – Journal of Legal and Social Studies in South East Europe*, VI/2017 (стр. 108–126) **M52**

Рад је саопштен на националној научној конференцији, одржаној 9. децембра 2017. године у оквиру XII Хармонијусове школе права. M63

10. Пракса Европске комисије у препознавању забрањених облика државне помоћи у области примене правила о трансферним ценама, у: *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније – 2017* (ур. В. Радовић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2017 (стр. 469–483) **M44**

11. Transfer Pricing in Serbia – Facing a Sobering Reality, *Annals of the Faculty of Law in Belgrade – International Edition*, no. 4/2017 (стр. 75–90) **M24**

12. Serbian national report, In *The Impact of Bilateral Investment Treaties on Taxation* (коаутор са Марко Јовановић и Гордана Илић-Попов) (eds. M. Lang, J. Owens, P. Pistone, A. Rust, J. Schuch, C. Staringer), IBFD, Amsterdam, 2017 (стр. 483–504) **M13**

Рад је саопштен на међународној научној конференцији, одржаној од 2-4. јула 2015. године у организацији Institute for Austrian and International Tax Law Vienna, Doctoral Program for International Business Taxation, у WU Global Tax Policy Center у Бечу (M31).

13. ПДВ третман трансакција између централе и огранка (коаутор са Милош Милошевић), *Правни записи*, бр. 2/2017 (стр. 249–266) **M51**

14. Serbia (Chapter 21), In *Corporate Tax Residence and Mobility* (ed. E. Traversa), EATLP/IBFD, Amsterdam, 2018 (стр. 525–542) **M13**

15. Transformation of tax system in Serbia – 25 years of experience and future challenges – National Report (коаутор са Гордана Илић-Попов), In: *Transformation of Tax Systems in the CEE and BRICS Countries* (eds. W. Nykiel, Z. Kukulski), Centre of Tax Documentation and Studies, Lodz, 2018 (стр. 261–281) **M14**

Рад је саопштен на међународној научној конференцији, одржаној 9. и 10. октобра 2015. године на Универзитету у Лођу у Пољској. M31

16. Непопштовање уставности у области опорезивања зарада у Србији, *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 3/2018 (стр. 250–267) **M24**

Рад је саопштен на националној научној конференцији, одржаној 18. и 19. априла 2019. године на Правном факултету Универзитета у Београду. M63

17. Single Taxation: The Holy Grail (коаутор са Неха Мохан), у: *Single Taxation?* (ed. J. Wheeler), IBFD, Amsterdam, 2018 (стр. 525–542) **M13**

Рад је саопштен на међународној научној конференцији, одржаној 6. октобра 2017. године у организацији Универзитета у Амстердаму и Међународног бироа за фискалну документацију. M31

18. Порески подстицаји за индустрију знања у Србији, у: *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније – 2018* (ур. В. Радовић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2018 (стр. 469–485) **M44**

19. Legal certainty and taxation: the problem of retroactive interpretation (коаутор са Дејан Поповић), *Annals of the Faculty of Law in Belgrade – International Edition*, no. 4/2018 (стр. 38–55) **M24**
20. The perfect silence: an empirical study on how ignorance and lack of critical debate effect the process of enacting tax legislation in Serbia (коаутор са Данило Вуковић), *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 1/2019 (стр. 69–94) **M24**
21. In search of the digital nomad – rethinking the taxation of employment income under tax treaties, 11 *World Tax Journal*, 2/2019 (стр. 189–225) **M23**
22. Serbia (Chapter 35), In *Tax Transparency* (eds. F.B. Yavaslar, J. Hey), EATLP/IBFD, Amsterdam, 2019 (стр. 881–902) **M13**
23. Међународно опорезивање у доба анксиозности, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2019 (119 страница) **M42**

Радови објављени после избора у звање ванредног професора:

1. International Taxation and Migrations, In *Research Handbook on International Taxation* (ed. Y. Brauner), Edward Elgar Publishing, Cheltenham/Northampton, 2020 (стр. 353–368) **M13**
2. Covid-19 and Taxation in Southeastern Europe, 48 *Intertax* 8/9 (2020) (стр. 769–775) **M24**
3. Taxing Artificial Intelligence and Robots: Critical Assessment of Potential Policy Solutions and Recommendation for Alternative Approaches (коаутор са Викрамом Чандом и Ариеном Реис), 12 *World Tax Journal* 2 (2020) (стр. 711–761) **M24**
4. The Serbian Tax Policy For a New Digital World: Some Proposals While We Wait For a General Tax Reform, 69 *Економика предузећа* 3-4 (2021) (стр. 261–272) **M24**
5. A Plea for a Workforce Presence PE Concept in a Post-Covid Digitalized World, 49 *Intertax* 10 (2021) (стр. 758–770) **M24**
6. Имовинска неједнакост и пореска политика (коаутор са Саша Ранђеловић), *Глас одељења друштвених наука САНУ*, САНУ, Београд 2021 (стр. 267–292) **M63**
Рад је саопштен на националној научној конференцији „Неједнакост у Србији“, која је одржана 21. септембра 2020. године у Српској академији наука и уметности.
7. Уставна обавеза истоветног пореског третмана брака, ванбрачне заједнице и истополних заједница у Србији, *Правни записи* 1/2022 (стр. 212–239) **M24**
8. Rome Double Tax Convention: The First Multilateral Treaty for the Purpose of Avoiding Double Taxation (коаутор са Дејан Поповић), 50 *Intertax* 8-9(2022) (стр. 635–648) **M24**
9. Tax Treatment of Flexible Forms of Work in Serbia in Light of the Covid 19 Global Pandemic, 70 *Анали Правног факултета у Београду* 4/2022 (стр. 1147–1162) **M24**

10. Serbia (Chapter 27) (коаутор са Дејан Поповић), In *History and Taxation – The Dialectical Relationship between Taxation and the Political Balance of Power* (ed. P. Essers), EATLP/IBFD, Amsterdam, 2022 (стр. 557–581) **M14**
11. Taxation and Immigration, In *A Research Agenda for Tax Law* (ed. L. Parada), Edward Elgar Publishing, Cheltenham/Northampton, 2022 (стр. 127–144) **M13**
12. Taxation of Digital Assets in Serbia: The Road Ahead, In *The Influence of European Integration on Monetary Law, Jean Monnet Module for European Monetary Law – Faculty of Law University of Niš*, Niš, 2023 (стр. 99–109) **M33**
Рад је саопштен на Међународној научној конференцији The Influence of European Integration on Monetary Law, која је одржана 30. и 31. маја 2023. године на Правном факултету Универзитета у Нишу.
13. The Effects of Modern Technology on Legal Certainty in Tax Law: the New Frontier (коаутор са Јелена Јеринић), *Правни записи*, 2/2023 (стр. 358–383) **M24**
14. Pillar One and Mobility – A Truly Global Solution? (коаутор са Аитор Наваром), 51 *Intertax* 12 (2023) (стр. 840–850) **M24**
15. Crypto Assets: Tax Law and Policy in Serbia (коаутор са Лидија Живковић), In *Crypto Assets: Tax Law and Policy* (ed. G. Kofler et al.), IBFD, Amsterdam, 2024 (стр. 705–722) **M14**
16. A Common Autonomous International Tax Understanding of Employment and Its Potential Relevance for the Future Reform of the Taxation of Employment Income Under Tax Treaties, In *Mobility of Individuals and Workforces Tax Challenges Raised by Digitalization* (eds. S. Kostić, A. B. Moreno, V. Chand, M. Tenore), IBFD, Amsterdam, 2024 (стр. 81–108) **M33**
Рад је саопштен на међународној научној конференцији International Tax Challenges Raised by Mobility of Individuals / Workforce as a Result of Digitalization, која је одржана 6. и 7. октобра 2022. године у Београду.
17. Економски значај спречавања и борбе против насиља над женама, у: *Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици – десет година примене* (ур. Ивана Крстић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2024 (стр. 169–186) **M63**
Рад је саопштен на националној научној конференцији Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици – десет година примене, која је одржана 25. новембра 2024. године.
18. Међународни аспекти српског пореског законодавства, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2024. (236 страница)

У овом Извештају биће приказани само они радови које је кандидат др Светислав В. Костић објавио после избора у звање ванредног професора, с обзиром на то да су у извештајима за раније изборе приказани његови до тада објављени радови.

1. International Taxation and Migrations, In *Research Handbook on International Taxation* (ed. Y. Brauner), Edward Elgar Publishing, Cheltenham/Northampton, 2020 (стр. 353–368)

Аутор указује да су савремена технолошка достигнућа довела у питање разумевање појма радног места, будући да у све већем броју професија посао може да се обавља са било ког места које има приступ интернет вези. Развој технологије омогућио је мобилност радне снаге, па миграција и способност људи да обезбеде и одрже своју егзистенцију у новом окружењу никада није била лакша. Осим тога, енглески језик је постао глобални *lingua franca*, што је омогућило врло велику мобилност и значајно олакшану интеракцију између радне снаге на глобалном тржишту рада. Костић се у овом раду бави следећим питањима: (1) Какав је утицај миграторних тенденција на одређивање пореског резидентства, односно на оправдање за увођење неограничене пореске обавезе, (2) Како развој који омогућава миграцију, пре свега технолошки, као и онај који се односи на форме обављања рада, утиче на разумевање чињенице извора дохотка у међународном пореском праву, (3) Да ли се и на који начин међународно опорезивање може успешно суочити са све већим проблемом тзв. одлива мозгова, и (4) Какве опасности по друштвени уговор могу да проистекну из мера, које су усмерене на привлачење, односно задржавање одређених слојева становништва у земљи.

2. Covid-19 and Taxation in Southeastern Europe, 48 *Intertax* 8/9 (2020) (стр. 769–775)

Скоро све земље југоисточне Европе (Албанија, Босна и Херцеговина, Бугарска, Хрватска, Црна Гора, Северна Македонија, Румунија и Србија) биле су суочене са сличним изазовима приликом осмишљавања мера пореске политике у време пандемије вируса COVID-19. Овај регион је, са одређеним изузецима, економски најсиромашнији у Европи, те су сиромаштво и недостатак јавних услуга чинили мере карантина прилично оптерећујућим за лица без сталног запослења, јер не само да им је претио потенцијални губитак прихода већ ни од државе нису могли да очекују ефикасну и правовремену помоћ. Пандемијом су посебно била погођена микро, мала и средња предузећа, као и одређени сектори који су морали да обуставе рад (ресторани, хотели и уопште цео сектор туризма). Пандемија COVID-19 показала је да у земљама југоисточне Европе постоји велика потреба за унапређивање јавних служби, посебно у оним сегментима који задовољавају потребе најосетљивијих група становништва. Економски пад до којег је дошло због пандемије, према мишљењу аутора, примораће земље југоисточне Европе да пронађу алтернативне изворе прихода за финансирање процеса економског опоравка. У раду је дат преглед државних пореских мера, које су биле уведене у појединим земљама југоисточне Европе, са циљем ублажавања економских последица пандемије COVID-19.

3. Taxing Artificial Intelligence and Robots: Critical Assessment of Potential Policy Solutions and Recommendation for Alternative Approaches (коаутор са Викрам Чанд и Ариен Реис), 12 *World Tax Journal* 2 (2020) (стр. 711–761)

Значајне инвестиције у технолошки развој довеле су последњих година до експоненцијалног раста вештачке интелигенције. Отуда се појавила забринутост држава за јавне приходе, јер поједини тврде да су неке од тих иновација у стању да замене људски фактор, што би довело до тога да многи људи остану без посла. Растућа незапосленост довела би и до мањег пореског прихода за државне буџете. У овом раду, Чанд, Костић и Реис анализирају да ли заиста има разлога за такву бригу. У спровођењу своје анализе они мапирају индустријске револуције којима је до сада сведочило човечанство и дају преглед релевантних економских и демографских студија. У економским студијама указана су два могућа правца: један, према којем ће вештачка интелигенција и роботи (Индустријска револуција 4.0) повећати потребу за радним местима и други, према којем ће неки

послови које су обављали људи постепено нестајати. С друге стране, у демографским студијама се истиче да сагледавање вештачке интелигенције и робота искључиво кроз призму чисто економског запошљавања не може да доведе до неких поузданијих резултата. Аутори сумирају одабране мере, које су предузеле поједине државе, као и различите опције које се разматрају у академској литератури, која се односи на увођење тзв. пореза на роботе/вештачку интелигенцију. Надаље, Чанд, Костић и Реис анализирају различите опције опорезивања из перспективе општеприхваћених принципа пореске политике, који се примењују на електронску трговину. У том контексту, пажњу посвећују условима које предвиђа Отава Оквир за опорезивање (*Ottawa Taxation Framework*). Та анализа је ауторе навела на закључак да неколико предлога (нпр. предлог да се роботи/вештачка интелигенција третирају као независни опорезиви субјекти, предлог да се доходак припише власницима робота/вештачке интелигенције и др.) нарушавају принципе неутралности, једноставности и извесности, ефикасности, ефективности, правичности и флексибилности. Због тога, такве мере, према њиховом мишљењу, не треба уводити нити примењивати. Аутори су, такође, закључили да не треба да буде уведен ни порез на роботе/вештачку интелигенцију, јер би то такође било у супротности са мерама које државе глобално примењују са циљем промовисања истраживања и развоја (тзв. *R&D*). Предлог Чанда, Костића и Реис је да државе треба да буду проактивне а не реактивне у овој области. Они сматрају да би такво деловање могло да се постигне редовним праћењем утицаја вештачке интелигенције, те уколико тренд показује да се радна места у неким занимањима постепено гасе или порески приходи почињу да опадају предлажу да држава прикупи недостајућа средства од посебног наменског пореза на образовање (*education tax*). Средства од тог пореза требало би да се, између осталог, користе за финансирање и развијање програма професионалне едукације, који би омогућили преквалификацију радника и олакшали им прелазак на нове послове. Међутим, аутори сматрају да националне мере не би биле довољне да се само њима постигне тај циљ, будући да неке јурисдикције нису у позицији да могу да имплементирају или остваре пуну корист од пореза на образовање. Због тога, Чанд, Костић и Реис расправљају о могућности мултилатералног решења, односно имплементацији одређеног глобалног механизма фискалне прерасподеле од развијених земаља ка земаљама у развоју. Тај механизам могао би да буде у форми глобалног пореза на образовање, односно одређеног „планетарног пореза“.

4. The Serbian Tax Policy for a New Digital World: Some Proposals While We Wait for a General Tax Reform, 69 *Економика предузећа* 3-4 (2021) (стр. 261–272)

У овом раду Костић се бави питањем на који начин држава може да помогне српским послодавцима у борби за домаћу радну снагу са страном конкуренцијом, имајући у виду да је она, због примене модерних технологија, у значајном делу српског услужног сектора постала део глобалног тржишта рада. Поред изазова са којим се суочава српска пореска политика у новом дигиталном добу, он указује на потребу да се српска привреда трансформише из модела који је превасходно базиран на пружању услуга на модел, који би био заснован на стварању веће вредности посредством развоја интелектуалне својине у српском власништву. Примарно поље истраживања у раду чине српска креативна индустрија или, прецизније, њен ИТ сектор. На основу постојећег стања, Костић предлаже сет пореских мера, које имају за циљ да помогну и убрзају прелазак садашње српске привреде на модел Индустрије 4.0. Он, при томе, закључује да кључну улогу треба да има борба да се домаћи таленат задржи у Србији, и то код српских послодаваца.

5. A Plea for a Workforce Presence PE Concept in a Post-Covid Digitalized World, 49 *Intertax* 10 (2021) (стр. 758–770)

У раду се указује на општеприхваћено становиште да кључни проблем са постојећом дефиницијом сталне пословне јединице у међународном пореском уговорном праву, посебно у светлу развоја дигиталне економије, лежи у њеној зависности од постојања сталног места пословања

у земљи извора. Циљ БЕПС (*Base Erosion and Profit Shifting*) иницијативе ставља у изглед обухватну ревизију основа међнародног пореског права која, између осталог, треба да укључи и измене принципа сталне пословне јединице и њене кореспондирајуће дефиниције, са циљем да се обезбеди одрживост сталне пословне јединице у новом дигиталном добу. Анализа одредби Мултилатералног инструмента показује да се дефиниција сталне пословне јединице након 2017. године није променила у односу на ону из ранијег периода. Костић указује да је занемарен проблем да су дигитални пословни модели способни да креирају производе и услуге било где у свету, без поседовања фиксног (сталног) места пословања у класичном смислу. То је, уједно, премиса на којој он заснива свој рад. Закључује да би требало увести нов облик сталне пословне јединице, тј. да би концепт сталне пословне јединице требало везати за јурисдикцију у којој је присутна радна снага (енг. *workforce presence PE concept*). Он сматра да би би то, између осталог, допринело да се актуелна дебата која се води у међународном пореском праву, а у времену све распрострањенијег дигитализованог пословања, посебно у периоду после пандемије COVID-19, више усклади са интересима земаља у развоју.

6. Имовинска неједнакост и пореска политика (коаутор са Саша Ранђеловић), *Глас одељења друштвених наука САНУ, САНУ, Београд 2021* (стр. 267–292)

Економска снага лица се манифестује не само на основу његовог дохотка, већ и имовине. У Србији је имовинска неједнакост, мерена Цини коефицијентом, за око 60% већа од доходне неједнакости. Ранђеловић и Костић разматрају релевантна питања у вези са имовинском неједнакошћу, укључујући анализу стања у Европи и Србији у овом домену, њиховог узрока, као и могућности да се имовинска неједнакост смањује инструментима и мерама пореске политике. Аутори су, на основу постојећих теоријских ставова, емпиријских резултата и упоредне пореске праксе, формулисали опште смернице за реформу система опорезивања богатства у Србији, у циљу смањења економске неједнакости, која би требало да буде постављена тако да не доведе до значајних последица по економску ефикасност, односно по подстицаје за продуктивно понашање (улагање у образовање, рад, штедњу, инвестирање, предузетништво и др.). Они сматрају да постојећи систем опорезивања имовине у Србији има бројне недостатке, који га чине економски неефикасним и редистрибутивно недовољно учинковитим. У том контексту, њихов предлог је да се у области пореза на имовину у Србији спроведе „параметарска реформа“, која би подразумевала увођење неограничене пореске обавезе уместо садашњег територијалног принципа опорезивања непокретности, умањење пореске основице по основу обавеза за стамбене кредите и др. Осим тога, према мишљењу двојице аутора, требало би спровести и одговарајуће промене код опорезивања држања, употребе и ношења добара, тако да се тај порез плаћа према вредности имовине, чиме би се избегле неке постојеће нелогичности (нпр. да износ пореза по основу власништва над просечним аутомобилом буде упоредив са оним који погађа јахту, која је вредна више десетина милиона евра). Бестеретни пренос имовине у случају наслеђа и поклона доводи до промене имовинског стања одређеног појединца, без његовог рада. Због тога, Ранђеловић и Костић предлажу да се код опорезивања наслеђа и поклона постојеће пореско ослобођење за блиске сроднике укине и замени прописивањем неопорезивог износа, као и да се повећају пореске стопе на ниво који је приближан просеку земаља Централне и Источне Европе. Аутори закључују да је за смањење имовинских неједнакости, унапређење правичности и друштвене кохезије потребно да се, осим пореске реформе, спроведе темељна реформа многих институција у Србији (правосуђа, државне администрације, образовања, борве против корупције и др.). Рад је саопштен на националној научној конференцији „Неједнакост у Србији“, која је одржана 21. септембра 2020. године у Српској академији наука и уметности.

7. Уставна обавеза истоветног пореског третмана брака, ванбрачне заједнице и истополних заједница у Србији, *Правни записи 1/2022* (стр. 212–239)

У овом раду Костић усмерава своју пажњу на начелно питање пореског третмана истополних заједница у поређењу са пореским третманом који је предвиђен за хетеросексуалне заједнице (брачне и ванбрачне) у српском праву. Различит третман одређених друштвених појава може представљати забрањени облик дискриминације само уколико су посматране појаве упоредиве, и то из перспективе објекта заштите који је предвиђен забраном дискриминације. Костић полази од премисе да порески третман истополних заједница треба посматрати кроз визуру начела једнакости у пореском праву, које је садржано у одредби члана 91 став 2 Устава Републике Србије, према којем је обавеза плаћања пореза и других дажбина општа и заснива се на економској моћи обвезника. Аутор, отуда, закључује да Устав Србије налаже истоветан порески третман брака, ванбрачне заједнице и истополне заједнице, уколико истополна заједница садржи исте оне аспекте који утичу на економску моћ обвезника, тј. аспекте који постоје у случају хетеросексуалног брака и ванбрачне заједнице. Питање личних аспеката живота појединца, укључујући и оне који се односе на његову/њену сексуалну оријентацију непосредно се поставља код опорезивања дохотка физичких лица, опорезивања имовине и опорезивања наслеђа и поклона. Због тога је у раду посебно обрађен порески третман истополних заједница у Закону о порезу на доходак грађана и Закону о порезима на имовину. У ширем контексту разматрања правне (не)једнакости истополних заједница, дат је критички осврт на пореске норме Нацрта закона о истополним заједницама из 2021. године. Наиме, Закон о буџетском систему предвиђа да се само пореским законом могу утврђивати битни елементи пореза (предмет опорезивања, порески обвезник, пореска основица, пореска стопа, пореске олакшице), па се поставља питање уставности пореских одредби непореског Закона о истополним заједницама. Костић сматра да би се дефинисањем појма брачног друга у српским пореским законима тако да он обухвати и партнера регистроване истополне заједнице, као и ванбрачне заједнице могло на много лакши и одрживији начин обезбедити остварење циља, који се огледа у отклањању дискриминације истополних заједница у српском правном систему.

8. Rome Double Tax Convention: The First Multilateral Treaty for the Purpose of Avoiding Double Taxation (коаутор са Дејан Поповић), 50 *Intertax* 8-9(2022) (стр. 635–648)

У овом раду представљен је први мултилатерални уговор о избегавању двоструког опорезивања, који је био закључен између држава сукцесора некадашње Аустро-Угарске, осим Чешкословачке (Аустрија, Мађарска, Италија, Пољска, Румунија и Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца), у Риму 6. априла 1922. године. Поповић и Костић приказују историјску, правну и економску позадину те Конвенције и закључују да је Аустроугарско-Пруски уговор о избегавању двоструког опорезивања из 1899. године, који је имао само девет чланова, послужио као инспирација творцима Римске конвенције о двоструком опорезивању из 1922. године (која је имала 14 чланова). Аутори анализирају и упоређују њихове појединачне одредбе и, такође, покушавају да, консултујући релевантне историјске податке из архивске грађе Југославије, проникну у разлоге због којих тај мултилатерални уговор никада није ступио на снагу. Чињеница је да је један од недостатака мултилатералне конвенције у односу на билатералне уговоре о избегавању двоструког опорезивања тај што земље уговорнице нису у могућности да предвиде како би таква конвенција утицала на наплату пореских прихода. Осим тога, разлике у пореским системима и пореској структури лакше могу да се помире на билатералној основи. Такође, државе врло тешко прихватају ограничење свог права на опорезивање, које је суштински израз њиховог пореског суверенитета, на широкој, мултилатералној основи. Најзад, поступак закључивања мултилатералне конвенције је много компликованији јер укључује већи број држава, и конвенција може да ступи на снагу тек након што је ратификује прописани минимални број земаља потписница. Међутим, разлози против мултилатерализма се често узимају „здро за готово“, односно главни аргумент је да је такав приступ непрактичан. Будући да су од времена неуспеле Римске конвенције о двоструком опорезивању

развијене ефикасне платформе за координацију међу земљама, Поповић и Костић закључују да би требало дати шансу мултилатеризму у међународном опорезивању.

9. Tax Treatment of Flexible Forms of Work in Serbia in Light of the Covid 19 Global Pandemic, 70 *Анали Правног факултета у Београду* 4/2022 (стр. 1147–1162)

Пандемија вируса COVID-19 додатно је убрзала развој флексибилних облика рада („рад од куће“), које омогућава развој модерних технологија. Костић указује да такве, флексибилне форме рада, које подразумевају самостално учешће на међународном тржишту рада, стварају већи простор за избегавање плаћања пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање. Пандемија COVID-19, која је отпочела 2020. године, показала је да значајан број српских грађана остварује приходе из иностранства, пре свега пружајући услуге страним клијентима, а да при томе већина њих не плаћа порез на такве приходе у Србији. Пореска управа Републике Србије је, отуда, одлучила да нађе начин како да опорезује тзв. фриленсере, што је довело до њиховог протеста. Донето је прелазно решење, односно уведен је тзв. тест самосталности у Закон о порезу на доходак грађана. Тај комплексни тест садржи девет критеријума, те се порески обвезник не може сматрати самосталним уколико је испуњено најмање пет критеријума. Законодавац је на тај начин експлицитно прописао шта се сматра правилном применом општег антибузивног правила у специфичним околностима избегавања пореза и злоупотребе права. Костић у овом раду настоји да објасни суштину проблема, који се појавио у српском пореском праву у вези са флексибилним облицима рада, анализира предложена прелазна решења, и закључује да је потребно да се изврши фундаментална реформа српског система пореза на доходак грађана и система доприноса за обавезно социјално осигурање.

10. Serbia (Chapter 27) (коаутор са Дејан Поповић), In *History and Taxation – The Dialectical Relationship between Taxation and the Political Balance of Power* (ed. P. Essers), EATLP/IBFD, Amsterdam, 2022 (стр. 557–581)

У овом раду Поповић и Костић дају приказ историје развоја опорезивања у Србији, који је пратио развој друштвеног и политичког система у различитим периодима. Посебно се баве периодом када је Србија, као федерална јединица у саставу ФНРЈ, била под комунистичким режимом, који је трајао од 1945. до 1990. године, а који се одразио и на пореску област. Закон о порезима из 1946. године увео је два паралелна подсистема опорезивања: (1) порези које су плаћала државна предузећа (порез на профит и порез на промет) и (2) порези које су плаћали грађани (порез на плате, порез на доходак од пољопривреде, порез на доходак задруга, порез на доходак удружења, порез на имовину). Аутори, између осталог, указују да је идеја правичног опорезивања дубоко укоренења у српској традицији. Они истичу да је глобална финансијска криза из 2008. године, такође, погодила и Србију, али сматрају да није довела до увођења пореза који би се могли оценити да су потенцијално у сукобу са демократским тенденцијама. После више од једног века турбулентног демократског развоја, увођење комунистичке власти у Србији 1945. године довело је до периода од скоро 50 година током којег је већина јавних расправа о пореским питањима из прошлости заборављена, јер нису могла да нађу своје место у новом политичком и економском амбијенту. Поповић и Костић, међутим, закључују да се опорезивање може показати као један од кључних покретача демократизације српског друштва. Они су мишљења да је, у том контексту, једна од почетних тачака обезбеђивање транспарентнијег законодавног система.

11. Taxation and Immigration, In *A Research Agenda for Tax Law* (ed. L. Parada), Edward Elgar Publishing, Cheltenham/Northampton, 2022 (стр. 127–144)

Аутор у раду, за пореске потребе, дефиницију имиграције схвата на шири начин, тако што њоме обухвата и тзв. имиграцију корпорација, која подразумева процес у којем корпорација

променом места свог ефективног управљања постаје порески резидент друге земље. Имиграција, било да је реч о физичким или правним лицима, увек укључује две јурисдикције – домаћу земљу (земљу резидентства) и страну земљу (земљу извора). Због тога је, кад је реч о имиграцији, расправа о опорезивању неминовно повезана и са емиграцијом. Питања имиграције и емиграције се, заправо, односе на питање сукоба пореских јурисдикција, који треба отклонити на што ефикаснији начин. У раду се, у контексту имиграције и повећане мобилности, која је један од пореских изазова модерног доба, анализирају разлози који оправдавају опорезивање тзв. светског дохотка, тј. дохотка који је остварен не само у земљи резидентства него и у било којој другој земљи на свету. Аутор, такође, указује и на ситуације кад је тешко утврдити где је стварни извор дохотка, односно у случајевима кад до имиграције долази без претходне емиграције. Брзина пораста становништва и ефекти које климатске промене већ имају чине да имиграција постаје једна од најважнијих тема којом ће се убудуће морати да баве креатори политика. Један од примарних фокуса је јавнофинансијски аспект потенцијалних мера, односно трошкови који настају због решавања проблема сукоба пореских јурисдикција насталих због имиграције људи или корпорација. То, у исто време, намеће потребу да се размотри на који начин убудуће могу да се финансирају такви нови трошкови. Костић закључује да би свака једнострана акција појединачних држава била без правог ефекта, те да решавање глобалних проблема захтева мултилатералну активност.

12. Taxation of Digital Assets in Serbia: The Road Ahead, In *The Influence of European Integration on Monetary Law, Jean Monnet Module for European Monetary Law – Faculty of Law University of Niš*, Niš, 2023 (стр. 99–109)

У овом раду приказан је развој нормативног оквира, који уређује опорезивање дигиталне имовине у Србији. Аутор најпре указује на почетне циљеве политике, који стоје у позадини законодавства из 2020. године, а затим приступа критичкој анализи њихове испуњености. Иако сматра да се основе иницијалне логике креатора српске пореске политике могу прихватити, аутор показује да дешавања након доношења одговарајућег законодавства сведоче о томе да се процес не може сматрати успешним. Одлагање доношења подзаконских прописа, који су неопходни за примену круцијалних законских одредби и одсуство даљег унапређивања наведеног законодавства показују, према Костићевом мишљењу, да је потребно да српски законодавац преиспита приступ, који је применио у развоју пореског законодавства. Та потреба је још израженија када се има у виду убрзан технолошки развој, са којим законодавство треба да буде усаглашено. Аутор у раду даје неколико предлога који би, према његовом мишљењу, могли да допринесу даљем развоју и унапређењу српског правног оквира, којим је уређено опорезивање дигиталне имовине. Рад је саопштен на Међународној научној конференцији *The Influence of European Integration on Monetary Law*, која је одржана 30. и 31. маја 2023. године на Правном факултету Универзитета у Нишу.

13. The Effects of Modern Technology on Legal Certainty in Tax Law: the New Frontier (коаутор са Јелена Јеринић), *Правни записи*, 2/2023 (стр. 358–383)

У раду се испитују неки аспекти легитимитета српског пореског законодавства, односно последице неусклађености пореских прописа са понашањем пореских обвезника. Аутори се баве основним питањима правне сигурности, која је темељни принцип владавине права, која проистичу из сукоба између, с једне стране, промена које су донеле иновације и модерне технологије и статичког пореског законодавства у околностима које нису биле замисливе у време доношења закона, с друге стране. Анализа је, на примеру нерегистрованих фрилансера, показала да српско законодавство не обезбеђује ефикасно и одговарајуће средство за ситуације у којима статично пореско законодавство и пореска администрација нису у стању да обезбеде извесност и предвидљивост. Пореска управа Србије је приметила да је током пандемије вируса COVID-19 велики број појединаца остваривао значајне приходе из иностранства, пружајући услуге страним

клијентима, а да при томе нису пријављивали нити плаћали порез на тај доходак. Развој модерних технологија омогућио је да се тзв. радом од куће остварују такви приходи. Али, према мишљењу аутора, није довољно да закони буду доступни и предвидљиви, већ треба и да се примењују на начин који поштује легитимна очекивања оних на које се закон односи. Заштита легитимних очекивања је елемент правне сигурности, односно легитимна очекивања се могу посматрати као коректив класичног разумевања принципа законитости. Костић и Јеринић предлажу посебан институционални механизам, који би омогућио да се преовлада правна несигурност не само код опорезивања фрилансера него и у другим сличним ситуацијама, које ће се нужно појавити због убрзаног технолошког развоја. Такав механизам би пружио адекватну заштиту у случајевима када је, због неусклађености пореског законодавства са променама које доноси савремени живот, нарушена правна сигурност.

14. Pillar One and Mobility – A Truly Global Solution? (коаутор са Аитор Наваро), 51 *Intertax* 12 (2023) (стр. 840–850)

Костић и Наваро (*Navarro*) сматрају да би мобилност, будући да је све распрострањенија појава, требало да буде у центру дебате о томе на који начин треба да се реструктурира међународни порески режим. Дигитализација је поставила својеврсне пореске изазове, између осталих и онај који се односи на то како извршити прераспodelу права на опорезивање између јурисдикција. Аутори ово питање анализирају у оквирима ОЕЦД-овог тзв. Првог стуба (*Pillar One*), кроз његове две компоненте. Прва компонента, односно износ А подразумева расподелу права опорезивања тржишним јурисдикцијама на резидуални профит најзначајнијих мултинационалних компанија широм света. Друга компонента – износ Б односи се на стандардизацију надокнаде дистрибутера повезаних лица, који обављају основне маркетиншке и дистрибутивне активности у тржишним јурисдикцијама. Циљ је да се покаже да је не само мобилност појединаца него и мобилност структура мултинационалних компанија приликом одлучивања о њиховом присуству у тржишним јурисдикцијама релевантна за успостављање нових парадигми о расподели права на опорезивање на прекограничном нивоу, кроз специфичан утицај који има наведени предлог ОЕЦД-а. Аутори сматрају да чак и уколико не успе реализација тзв. Првог стуба, његов специфичан утицај на питања мобилности требало би да допринесе даљем преобликовању међународног опорезивања и изградњи међународних пореских правила, која ће боље и ефикасније моћи да одговоре на изазове мобилности у условима дигиталне стварности.

15. Crypto Assets: Tax Law and Policy in Serbia (коаутор са Лидија Живковић), In *Crypto Assets: Tax Law and Policy* (ed. G. Kofler et al.), IBFD, Amsterdam, 2024 (стр. 705–722)

Костић и Живковић у овом раду дају преглед пореских аспеката у вези са дигиталном имовином. Посебну пажњу посвећују анализи српског Закона о дигиталној имовини, који је усвојен крајем 2020. године, а почео да се примењује од краја јуна месеца 2021. године. Законско уређивање дигиталне имовине резултирало је потребом да се изврши реформа не само српског материјалног пореског права него и неких пореских процедуралних правила (нпр. начин на који треба администрирати пореске обавезе које проистичу из трансакција крипто имовином и др.). Аутори се у раду баве питањима пореза на доходак и, нарочито, пореза на капиталне добитке, у вези са располагањем дигиталном имовином. Указују, такође, да у Србији не постоји порез на нето имовину, а да су локалним порезом на имовину погођене само непокретности тако да тај порез није применљив на дигиталну имовину. Осим тога, указују да се међу пореским објектима пореза на пренос апсолутних права не помиње дигитална имовина. У овом прегледном раду указано је и на став Министарства финансија Републике Србије, према којем инвестициони токени треба да имају исти порески третман ПДВ-ом као и хартије од вредности. Аутори износе своје мишљење да су српски креатори пореске политике под притиском да пореским обвезницима обезбеде једноставнији

механизам за испуњавање њихових пореских обавеза у вези са капиталним добицима насталим у вези са располагањем дигиталном имовином. На крају рада, Костић и Живковић се питају да ли законодавац уопште има интерес да стимулише трансакције (на основу ублажавања терета усклађености), које су тренутно првенствено спекулативне природе и намењене само да генеришу брзу добит, без икаквих других опипљивих резултата. С друге стране, они указују да не требало заборавити потенцијалну улогу тзв. паметних уговора, као и дигиталних токена којима се, међутим, у Србији не поклања пажња коју заслужују.

16. A Common Autonomous International Tax Understanding of Employment and Its Potential Relevance for the Future Reform of the Taxation of Employment Income Under Tax Treaties, In *Mobility of Individuals and Workforces Tax Challenges Raised by Digitalization* (eds. S. Kostić, A. B. Moreno, V. Chand, M. Tenore), IBFD, Amsterdam, 2024 (стр. 81–108)

Модерне технологије су значајно утицале на разумевање начина на који се рад може обављати. Наиме, највећи број послова у сектору услуга може да се обавља са било ког места на планети, независно од места где се налази послодавац или клијент. Више није неопходно имати посебно одређено место или простор за обављање посла. Било које место (кућа, кафић, хотелска соба, јавни простор и др.), уколико постоји приступ интернету може да буде „радни простор“. И док се свет око нас убрзано мења, међународна пореска правила, пре свега она садржана у уговорима о избегавању двоструког опорезивања, остају статична, иако претпоставке на којима су заснована више нису усклађене са реалношћу. Аутор најпре указује на основне принципе међународног пореског права, да би затим детаљно елаборирао појам „дигиталног номада“. У светлу феномена мобилности и опорезивања дохотка од рада, он настоји да одговори на питања ко се сматра послодавцем, ко запосленим и шта конституише запосленост као такву. У раду је анализиран случај радника на даљину, чији је број изразито повећан у време пандемије вируса COVID-19, а са тим трендом наставило се и по окончању пандемије. Костић настоји да, с аспекта опорезивања прихода које лице остварује, укаже на специфичности које разликују дигиталне номаде од радника на даљину. Циљ овог рада је да покуша да понуди одговор на питање шта би у међународном пореском праву била потенцијална употреба новине, која би се огледала у дефинисању заједничког аутономног међународног пореског појма запошљавања. Рад је саопштен на међународној научној конференцији *International Tax Challenges Raised by Mobility of Individuals / Workforce as a Result of Digitalization*, која је одржана 6. и 7. октобра 2022. године у Београду.

17. Економски значај спречавања и борбе против насиља над женама, у: *Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици – десет година примене* (ур. Ивана Крстић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2024 (стр. 169–186)

Тема овог рада је спречавање и борба против насиља над женама, али и женска права, којој аутор приступа на један другачији начин. Питањима заштите права угрожених група, међу којима жене као већинско становништво планете чине примарну групу, приступа се најчешће искључиво из етичке перспективе. С друге стране, конзервативне струје у друштву покушавају да оспоре потребу за увођењем снажнијих мера и за државном интервенцијом, представљајући заштиту угрожених група као нешто што је наметнуто из иностранства или од стране отуђених друштвених кругова. Костић овој теми приступа из економске перспективе, те истражује економски значај обезбеђивања сигурног окружења за жене у друштву. Он настоји да одреди економску вредност борбе против насиља над женама, односно које користи или евентуално штете она доноси у економском смислу по одређено друштво. Његова хипотеза је да обезбеђивање сигурног и потпуно равноправног окружења за жене у једном друштву представља основни предуслов за његов одрживи економски развој. Аутор настоји да, ослањањем на историјски метод и постојећа демографска и

привредна кретања, докаже да савремена друштва морају да се баве спречавањем и борбом насиља над женама, те да је усвајање и, пре свега, ефикасна примена Истанбулске конвенције суштински важан елемент економске политике сваке земље која јој је приступила. Костић закључује да жене у Србији нису равноправне, зато што друштво не почива на темељима равноправности. Због тога сматра да је најпре важно обезбедити основе равноправности у условима демографског колапса, као и да на права жена треба гледати не као на етичку, већ пре свега егзистенцијалну категорију. Рад је саопштен на националној научној конференцији Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици – десет година примене, која је одржана 25. новембра 2024. године.

18. Међународни аспекти српског пореског законодавства, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2024. (236 страница)

Монографија садржи Увод и седам делова. У Уводу, аутор позиционира предмет свог истраживања у шире оквире међународног пореског права. Чињеница је да се у Србији међународно пореско право препознаје, превасходно, из угла уговора о избегавању двоструког опорезивања дохотка и имовине, док је унутрашње пореско законодавство које уређује пореске ситуације са међународним елементом остало „по страни“ (иницијалне законске формулације је некад „прегазило време“, не ретко се нису уопште ни примењивале, постојале су дилеме код оних који треба да их примене на који начин да их тумаче и др.). Због тога је циљ аутора, који је он успешно остварио, био да читаоце уведе у свет управо оних материјалних норми које се односе на прекограничне ситуације у српском пореском законодавству и да на тај начин попуни празнину која постоји у српској науци пореског права. У анализи тих норми следио је приступ, који су у америчком пореском праву успоставили Биткер и Локен. Костић је, при том, свестан да се не може сасвим занемарити раван међународног пореског права, али настоји да пореске уговоре анализира превасходно из угла интеракције њихових одредби са нормама домаћег пореског права. Предмет истраживања у књизи представљају само непосредни порези (порез на доходак физичких лица, порез на добит правних лица и порези на имовину). Посредни порези (порез на додату вредност и акцизе) нису предмет разматрања у овој књизи због друкчије природе међународног аспекта њихове примене.

Први део књиге насловљен је „Међународно опорезивање дохотка физичких лица у српском пореском праву“. Анализи су најпре подвргнуте законске одредбе којима се одређује пореско резидентство, те појам двојног резидентства из угла примене одредби Закона о порезу на доходак грађана (ЗПДГ). Пажња је затим посвећена опорезивању прихода нерезидената, применом принципа извора. Аутор, не само теоријски него и кроз анализу праксе настале применом одредаба српског ЗПДГ, представља методе за отклањање двоструког правног опорезивања – методу изузимања и методу пореског кредита. Будући да о овим пореским питањима нема праксе српских судова, аутор се „ослонио“ на близу 40-ак мишљења Министарства финансија Републике Србије, која омогућавају да се сагледа на који начин тај орган интерпретира одређену порескоправну норму. Нарочит квалитет књиге огледа се у томе што је аутор своју анализу поткрепио бројним сликовитим примерима, чиме је излагање много приступачније чак и оним читаоцима који немају посебно знање о анализираним пореским питањима.

Други део књиге носи назив „Међународно опорезивање добити правних лица у српском пореском праву“. Аутор наводи да у српском праву порезу на добит подлежу не само друштва капитала него и друштва лица, а затим представља основне ставке из пореског биланса, које се разликују од позиција у билансу успеха, како би се спречила ерозија пореске основице. Посебну пажњу заслужује Костићева убедљива аргументација да би у примени афилијационе привилегије код међукомпанијских дивиденди (у ситуацији кад су и исплатилац и прималац резиденти) барем 5% примљене дивиденде требало да буде изузето од изузимања, тј. да буде укључено у основицу пореза на добит привредног друштва примаоца дивиденде. На тај начин би у опорезивим приходима

био остављен довољан износ, који би могао да се „упари“ са расходима насталим да би се дивиденде оствариле. У наставку свог излагања у овом делу књиге, Костић указује да резидентни порески обвезници (тј. обвезници који су основани или који имају место стварне управе и контроле на територији Србије) подлежу неограниченој пореској обавези, док су нерезидентни обвезници изложени једном од два могућа пореска третмана, зависно од размера њиховог присуства на територији Србије. Нерезидентно правно лице подлеже опорезивању само оне добити коју оствари преко сталне пословне јединице, која се налази на тој територији. То решење је у српско пореско законодавство преузето из Модел-конвенције ОЕСД. Међутим, у чл. 40 Закона о порезу на добит правних лица (ЗПДПЛ) предвиђено је и опорезивање порезом по одбитку од 20% одређених прихода нерезидентата, које они остварују ван пословања својих сталних пословних јединица (дивиденде, ауторске накнаде, камате, закупнине, накнаде од услуга истраживања тржишта, накнаде од рачуноводствених и ревизорских услуга и др.). Костић критикује нереаговање српског законодавца на предлог из академских кругова да се у домаће право унесу одредбе о контролисаној иностраној компанији (тзв. СФС законодавство), које би омогућило да се, под прописаним условима, уведе правна фикција да је добит правног лица лоцираног у неком од пореских рајева расподељена власнику за сваки порески период, без обзира на то да ли је стварно расподељена или није. Аутор представља начин на који се отклања двоструко опорезивање добити резидентног пореског обвезника, чија је инострана стална пословна јединица платила порез на добит од пословања у држави на чијој се територији налази (метода обичног пореског кредита), а затим се бави отклањањем двоструког опорезивања у случају појединих облика прихода: међукомпанијских дивиденди, камата, ауторских накнада и осталих прихода на које би Србија наметнула порез по одбитку. До краја другог дела књиге др Светислав Костић се прво бави концептом сталне пословне јединице, приказујући опорезивање добити нерезидентата. Посебну вредност спроведене анализе представља установљавање разлика у законској дефиницији различитих облика сталне пословне јединице (при чему се у пракси Пореске управе у готово свим ситуацијама узима само огранак) и у решењима која нуди Модел-конвенција ОЕСД. Аутор је и у својим ранијим радовима указивао, а у овој књизи то наглашава, да су огромне промене које је донела технолошка револуција, пре свега улазак у дигитални свет, ставиле под знак питања концепт сталне пословне јединице базиран на физичком присуству на одређеној територији, који је настао почетком двадесетих година XX века, у сасвим друкчијим околностима.

Трећи део књиге насловљен је „Правила о трансферним ценама и утањеној капитализацији“. Могло би се расправљати о томе да ли та питања заслужују да буду издвојена из материје међународног опорезивања добити правних лица у српском пореском праву, којој је посвећен други део књиге, с обзиром на то да се она управо тичу међународног опорезивања добити (иако нека могу имати и искључиво интерни карактер). Аутор је, међутим, очито сматрао да њихова обележја као посебних антиабузивних мера представљају довољан разлог да их сврста у засебан део свог истраживања. Иако је Србија предњачила међу пост-комунистичким земљама када је у питању увођење законодавства о трансферним ценама (још 1991. године), до ефективне примене тих норми дошло је тек пред крај прве деценије XXI века. Те одредбе су модификоване у складу са Смерницама ОЕСД, али пореска администрација није била припремљена на одговарајући начин и почетни замајац, поздрављен од стране Савета страних инвеститора, убрзо се некако зауставио. Код утањене капитализације, почетна правила из 2001. године, ближа стандардима за које се залажу међународне финансијске организације, временом су замењена једноставнијим прописом о максималном *debt-to-equity* односу од 4:1 (10:1 за банке и осигуравајућа друштва). Костић у својој књизи приказује функционисање правила о утањеној капитализацији у српском законодавству.

Четврти део књиге је посвећен, са само једном страницом текста, међународном опорезивању имовине у српском пореском праву, будући да српски Закон о порезима на имовину (ЗПИ) примењује чист територијални принцип опорезивања имовине, те не прави разлику између резидентних и нерезидентних пореских обвезника у погледу размере њихових пореских обавеза по том основу, па се због тога и не може говорити о неком посебном „међународном аспекту“.

Разматрање у петом делу књиге, који се односи на међународно опорезивање наслеђа и поклона у српском пореском праву је у значајној мери, како наводи сам аутор, преузето из његове раније монографије, под насловом „Међународно опорезивање у доба анксиозности“. Аутор, с правом, критикује решење из српског ЗПИ, према којем се, кад је реч о наслеђивању или поклону непокретности, опорезују само непокретности лоциране на територији Србије. Порез се плаћа на наслеђени, односно на поклон примљени готов новац, штедни улог, депозит у банци, новчано потраживање, право интелектуалне својине и право на другим покретним стварима. Веома је значајна Костићева анализа која показује у којој мери одредбе ЗПИ о опорезивању наслеђа и поклона фаворизују богате слојеве друштва. У Закону од раније постоји пропуст да су од пореза изузети *нови* ваздухоплови, моторна возила и пловила (употребљавана моторна возила, ваздухоплови и пловима су опорезовани), а од 2009. године од опорезивања порезом на наслеђе и поклон изузети су и удели у правном лицу и хартије од вредности. Такође је тешко наћи пример у упоредном пореском праву да постоји свеобухватно пореско ослобођење за наследнике првог наследног реда и супружника, што Костић види као начин да порез на наслеђе и поклон буде, заправо, готово потпуно обесмишљен.

У шестом делу књиге, који носи наслов „Уговори о избегавању двоструког опорезивања“, аутор је сажето представио историјат настанка тих уговора, улогу модел-конвенција (OECD и УН), изазове које је донела дигитализација, пре свега у првим деценијама XXI века и реакцију у виду BEPS пројекта, посебно у светлу увођења теста основног разлога, односно главног циља трансакције или аранжмана (*principal purpose test* – PPT тест) у постојеће пореске уговоре. Тест основног разлога представља опште антиабузивно правило у уговорима о избегавању двоструког опорезивања. Државе чланице ЕУ и бројне друге земље уградиле су га у своје домаће законодавство, а Србији тек предстоји задатак да то учини. У наставку Костић подвлачи значај концепта резидентства као одлучујуће чињенице и представља решења из Модел-конвенције OECD. Следе излагања о условима под којима српски законодавац допушта коришћење привилегија из пореских уговора и посебно о начину доказивања статуса резидента и стварног власника прихода.

На крају књиге дат је интегрални текст српског Модела уговора о избегавању двоструког опорезивања, који у преговорима са другим државама користе преговарачи Републике Србије, што је, можда, одређен „вишак“, с обзиром на то да је у овој монографији нагласак на анализи домаћег пореског права.

Специфично је да аутор не даје посебне „закључке“, односно „закључна разматрања“, што би се могло објаснити тиме да оставља простор за даље научне расправе о материјалним пореским нормама у српском пореском законодавству, које уређује непосредне порезе, а које имају своје међународне аспекте. Књига садржи списак коришћене литературе.

МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ

Др Светислав Костић испуњава *општи услов*, који подразумева испуњеност услова за избор у звање ванредног професора.

У погледу испуњености **ОБАВЕЗНИХ УСЛОВА** за избор у звање редовног професора, прописаних за групацију друштвено-хуманистичких наука на Универзитету у Београду, наводимо следеће:

1. Др Светислав Костић има вишегодишње **искуство у педагошком раду са студентима**, јер од 2009. године држи вежбе из предмета за који је биран (Јавне финансије и финансијско право, касније Пореско право), а од избора у звање доцента учествује и у извођењу наставе на истом предмету, као и на изборном предмету Право међународних пореских уговора. Такође, учествује у извођењу наставе на мастер академским студијама, затим на мастер програму из европских интеграција (*Master in European Integration*) и на Међународном

мастеру из опорезивања (*International Master in Taxation*), који је заједнички мастер програм Правног факултета и Економског факултета Универзитета у Београду, на којем се настава одржава на енглеском језику.

2. Има високу позитивну оцену педагошког рада добијену у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода. Укупна просечна оцена из Индивидуалног статистичког извештаја о вредновању педагошког рада наставника Универзитета у Београду и руководиоца вежби је следећа: школска 2020/21 (предавања, евалуација 281 студената – 4.72; студијска група, евалуација 308 студената – 4.65), школска 2021/22 (предавања, евалуација 151 студената – 4.66; студијска група, евалуација 204 студената – 4.64), школска 2022/23 (предавања, евалуација 144 студената – 4.75; студијска група, евалуација 201 студената – 4.62) и школска 2023/24 (предавања, евалуација 52 студента – 4.40; студијска група, евалуација 47 студената – 4.37).

3. У погледу услова који захтева објављен један рад из категорије M21, M22 или M23 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира, др Светислав Костић има објављена четири рада из категорије M11 – M14, и то два рада из категорије M13 и два рада из категорије M14, што у погледу испуњености наведеног услова одговара одредби чл. 9 Правилника о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, према којој се сматра „да је кандидат који је објавио рад који доноси исти или већи број М бодова предвиђених Правилником о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача од оног који носи рад који се захтева као минимални услов за избор у одређено звање, а који се не наводи у овим минималним условима (нпр. M11 – M14 или M41 – M45), тај услов испунио.“

То су следећи радови:

- International Taxation and Migrations, In *Research Handbook on International Taxation* (ed. Y. Brauner), Edward Elgar Publishing, Cheltenham/Northampton, 2020 (стр. 353–368)
- Serbia (Chapter 27) (коаутор са Дејан Поповић), In *History and Taxation – The Dialectical Relationship between Taxation and the Political Balance of Power* (ed. P. Essers), EATLP/IBFD, Amsterdam, 2022 (стр. 557–581)
- Taxation and Immigration, In *A Research Agenda for Tax Law* (ed. L. Parada), Edward Elgar Publishing, Cheltenham/Northampton, 2022 (стр. 127–144)
- Crypto Assets: Tax Law and Policy in Serbia (коаутор са Лидија Живковић), In *Crypto Assets: Tax Law and Policy* (ed. G. Kofler et al.), IBFD, Amsterdam, 2024 (стр. 705–722)

4. Др Светислав Костић има објављена два рада из категорије M24 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира.

То су следећи радови:

- Covid-19 and Taxation in Southeastern Europe, 48 *Intertax* 8/9(2020) (стр. 769–775)
 - Taxing Artificial Intelligence and Robots: Critical Assessment of Potential Policy Solutions and Recommendation for Alternative Approaches (коаутор са Викрам Чанд и Ариен Реис), 12 *World Tax Journal* 2 (2020) (стр. 711–761)

5. Има објављених седам радова из категорије M24, што одговара замени, један за један, услова објављених пет радова из категорије M51.

То су следећи радови:

- The Serbian Tax Policy for a New Digital World: Some Proposals While We Wait for a General Tax Reform, 69 *Економика предузећа* 3-4(2021) (стр. 261–272)
- A Plea for a Workforce Presence PE Concept in a Post-Covid Digitalized World, 49 *Intertax* 10(2021) (стр. 758–770)
- Уставна обавеза истоветног пореског третмана брака, ванбрачне заједнице и истополних заједница у Србији, *Правни записи* 1/2022 (стр. 212–239)
- Rome Double Tax Convention: The First Multilateral Treaty for the Purpose of Avoiding Double Taxation, 50 *Intertax* 8-9(2022) (коаутор са Дејан Поповић) (стр. 635–648)
- Tax Treatment of Flexible Forms of Work in Serbia in Light of the Covid 19 Global Pandemic, 70 *Анали Правног факултета у Београду* 4/2022 (стр. 1147–1162)
- The Effects of Modern Technology on Legal Certainty in Tax Law: the New Frontier, *Правни записи* 2/2023 (коаутор са Јелена Јеринић) (стр. 358–383)
- Pillar One and Mobility – A Truly Global Solution?, 51 *Intertax* 12 (2023) (коаутор са Аитор Наваро) (стр. 840–850)

6. Др Светислав Костић испуњава услов **цитираности од 10 хетеро цитати**. Према подацима Google Scholar, цитираност од 139, h-index 7 и i10-index 5.

7. Др Светислав Костић има **два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М33**.

То су следећи радови:

- Taxation of Digital Assets in Serbia: The Road Ahead, In *The Influence of European Integration on Monetary Law, Jean Monnet Module for European Monetary Law – Faculty of Law University of Niš*, Niš, 2023 (стр. 99–109)
- A Common Autonomous International Tax Understanding of Employment and Its Potential Relevance for the Future Reform of the Taxation of Employment Income Under Tax Treaties, In *Mobility of Individuals and Workforces Tax Challenges Raised by Digitalization* (eds. S. Kostić, A. B. Moreno, V. Chand, M. Tenore), IBFD, Amsterdam, 2024 (стр. 81–108)

8. Има **два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М63**.

То су следећи радови:

- Имовинска неједнакост и пореска политика (коаутор са Саша Ранђеловић), *Глас одељења друштвених наука САНУ*, САНУ, Београд 2021 (стр. 267–292)
- Економски значај спречавања и борбе против насиља над женама, у: *Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици – десет година примене* (ур. Ивана Крстић), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2024 (стр. 169–186)

9. Др Светислав Костић је објавио **научну монографију (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање**. То је монографија, под насловом „*Међународни аспекти српског пореског законодавства*“, у издању Правног факултета Универзитета у Београду, Београд, 2024 (236 страница). Позитивне рецензије за објављивање монографије дали су: проф. емеритус Дејан Поповић, проф. др Гордана Илић Попов, редовна професорка Правног факултета Универзитета у Београду, проф. др Наташа

Жунић Ковачевић, редовна професорка Правног факултета Свеучилишта у Ријеци и проф. др Саша Ранђеловић, редовни професор Економског факултета Универзитета у Београду.

10. Др Светислав Костић је учествовао и у **развоју научнонаставног подмлатка**, будући да је био члан комисије за избор у звање доцента др Лидије Живковић (Правни факултет Универзитета у Београду) и члан комисије за избор у звање ванредног професора др Бојане Васиљевић-Пољашевић (Економски факултет Универзитета у Бања Луци).

11. Био је **ментор при изради две докторске дисертације**, и то:

- Драган Босанкић, „Порез на додатну вредност у дигиталној економији“ (одбрањена 25. јуна 2024. године)
- Милош Васовић, „Концепт стварног власника у праву међународних пореских уговора“ (очекује се одбрана)

Био је, такође, **члан три комисије за оцену и одбрану докторске дисертације**, и то:

- Ђорђе Мариловић, „Финансијскоправни аспекти управљања јавним добрима“ (одбрањена 24. јуна 2021. године)
- Лидија Живковић, „Општа антиабузивна правила“ (одбрањена 16. маја 2023. године)
- Драган Босанкић, „Порез на додатну вредност у дигиталној економији“ (одбрањена 25. јуна 2024. године)

12. Био је **ментор при изради мастер рада** за 18 студената и учествовао у **комисијама за одбрану 23 завршна рада** на мастер академским студијама.

Др Светислав Костић испуњава и одговарајуће одреднице из сва три прописана **ИЗБОРНА УСЛОВА**, и то:

1. Стручно-професионални допринос

1) Члан уређивачког одбора научног часописа *Анали Правног факултета у Београду*. Два пута је био ко-уредник (заједно са главном уредницом Аном Паулом Доурато) часописа *Intertax*. Такође, био је један од уредника зборника категорије М33, под насловом „*Mobility of Individuals and Workforces Tax Challenges Raised by Digitalization*“ (Amsterdam: IBFD, 2024).

2) Био је председник Организационог одбора Међународне научне конференције *International Tax Challenges Raised by Mobility of Individuals / Workforce as a Result of Digitalization*, која је одржана у Београду 6. и 7. октобра 2022. године. Такође, био је члан Организационог и Научног одбора Међународне научне конференције *Taxation of Trusts, Foundations and Similar Arrangements in a Global Setting*, која је одржана 23. и 24. маја 2024. године у Вадузу (Лихтенштајн), а члан је и Организационог одбора Међународне научне конференције *Наслеђе проф. др Косте Цукића и мултилатерализам кроз призму једног века: од Римског уговора из 1922. године до данас*, чије одржавање је планирано за 28. и 29. март 2025. године.

3) Сарадник је на стратешком пројекту Правног факултета Универзитета у Београду „Проблеми стварања, тумачења и примене права“.

2. Допринос академској и широј заједници

1) Члан Европске асоцијације професора пореског права (EATLP), члан Српског фискалног друштва, који је национални огранак Међународне фискалне асоцијације (*International Fiscal Association*).

2) Члан Савета Правног факултета Универзитета у Београду и члан Савета Економског факултета Универзитета у Београду. Вршио је дужност заменика шефа Катедре за правно-економске науке Правног факултета Универзитета у Београду.

3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству

1) Радно ангажовање у настави на Економском факултету Универзитета у Београду.

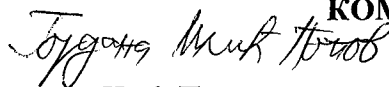
2) Генерални секретар Српског фискалног друштва и потпредседник европског огранка Међународне фискалне асоцијације (*International Fiscal Association – IFA*).

3) Израда и спровођење заједничког мастер студијског програма Правног и Економског факултета Универзитета у Београду – Међународни мастер из опорезивања (*International Master in Taxation*).

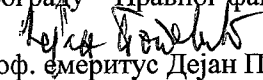
Квалитетни научни радови, активно учешће на међународним научним скуповима и конференцијама и спремност да критички преиспитује и анализира актуелна пореска питања из домаћег и међународног пореског права сврстали су др Светислава Костића у ред најпознатијих српских пореских стручњака и, такође, допринели да као такав буде препознат и у међународним пореским круговима. Способност да пореску теорију и законска решења поткрепљује илустративним примерима указују на његово велико стручно знање и праксу. Костићев научни рад је већ до сада оставио озбиљан траг у српској пореској науци, а верујемо да ће се то и даље наставити.

С обзиром на то да испуњава све опште, као и изборне услове за групацију друштвено-хуманистичких наука на Универзитету у Београду за избор у звање редовног професора, који су прописани Законом о високом образовању, Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду и Статутом Правног факултета Универзитета у Београду, Комисија предлаже Изборном већу Правног факултета Универзитета у Београду да се др **Светислав В. Костић** изабере у звање редовног професора за ужу научну област **Јавне финансије и финансијско право – предмети: Пореско право и Право међународних пореских уговора.**

КОМИСИЈА:

Проф. др Гордана Илић-Попов, редовна професорка
Универзитета у Београду – Правног факултета

Проф. емеритус Дејан Поповић

Универзитет у Београду – Правни факултет

Проф. др Саша Ранђеловић, редовни професор
Универзитета у Београду – Економског факултета